

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΜΣ: « Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ»

ΜΑΘΗΜΑ

ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΙΣΘΗΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Καποδίστρια Βασιλική, Μπελίτσος Δημήτριος, Φράγκου Μαρία, Χατζηθανάσης Θεολόγος

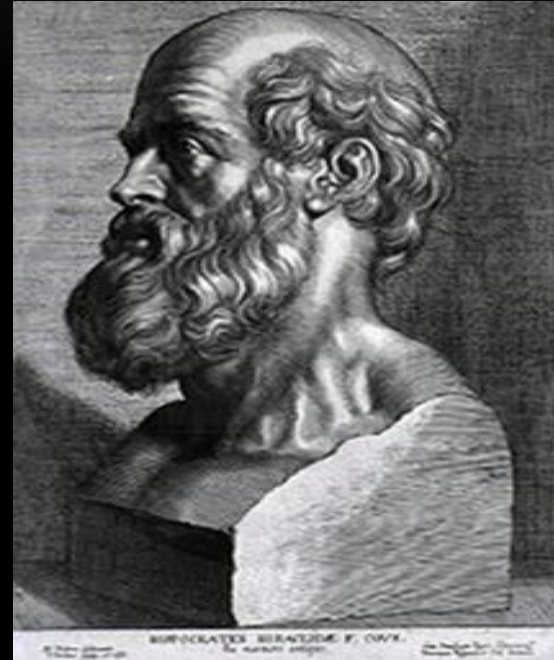
Υπεύθυνη Καθηγήτρια Χρ.Ζαραφωνίτου

Ακαδ. έτος 2012-2013

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Εξάρτηση- Παράγοντες- Είδη- Επιδράσεις

- Ο όρος **ναρκωτικό** πιστεύεται ότι προτάθηκε από τον Γαληνό για να περιγράψει δραστικές ουσίες που μουδιάζουν ή νεκρώνουν, προκαλώντας απώλεια αισθήσεων ή παράλυση.
- Ο όρος **νάρκωση** χρησιμοποιήθηκε αρχικά από τον Ιπποκράτη για τη διαδικασία ή την κατάσταση της έλλειψης αισθήσεων

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

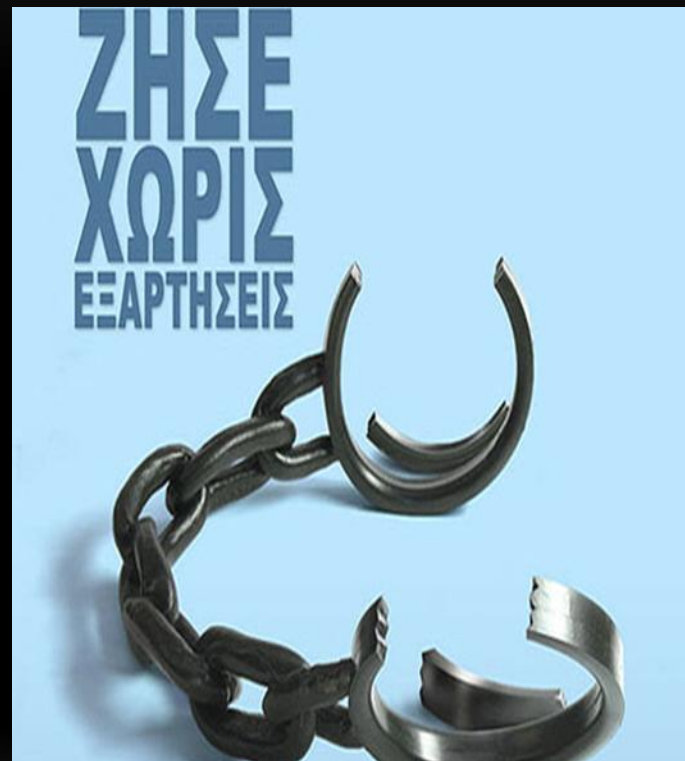
- Τα ναρκωτικά είναι ουσίες φυσικές ή συνθετικές οι οποίες χρησιμοποιούνται για ιατρικούς αλλά και μη ιατρικούς σκοπούς.
Στην πρώτη περίπτωση προκαλούν ανακούφιση από πόνο, ενώ στη δεύτερη επηρεάζουν το κεντρικό νευρικό σύστημα του ανθρώπου και προκαλούν την εξάρτηση του.

(Θ. Σίμογλου, Ι. Ραχωβίτσας, *Ναρκωτικά και Αστυνομία*, Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα 2006 σ. 10)

ΕΞΑΡΤΗΣΗ

- «Εξάρτηση από ουσία είναι μια ψυχολογική ή και σωματική κατάσταση, που χαρακτηρίζεται από την επιτακτική ανάγκη για λήψη της ουσίας σε συνεχή ή περιοδική βάση, με σκοπό να βιώσει ο χρήστης τ' αποτελέσματα της δράσης της ουσίας ή ν' αποφύγει τη δυσφορική κατάσταση, που προκαλεί η στέρησή της.
- Εξάρτηση είναι δυνατόν ν' αναπτυχθεί σε περισσότερες από μια ουσίες. Μια ψυχοτρόπος ουσία μπορεί να προκαλέσει ψυχολογική εξάρτηση, σωματική εξάρτηση ή και τα δυο.
- Ο άνθρωπος προκειμένου να οδηγηθεί στην εξάρτηση περνάει από διάφορα στάδια:
 - α) **πειραματισμός,**
 - β) **ενεργή αναζήτηση,**
 - γ) **ενασχόληση και**
 - δ) **εξάρτηση**Το να δοκιμάσει κανείς ναρκωτικά δε σημαίνει αποκλειστικά ότι θα εξαρτηθεί. Η δοκιμή μπορεί να οδηγήσει κάποια άτομα στην εξάρτηση ή στην ελεγχόμενη χρήση ή στη μη χρήση.

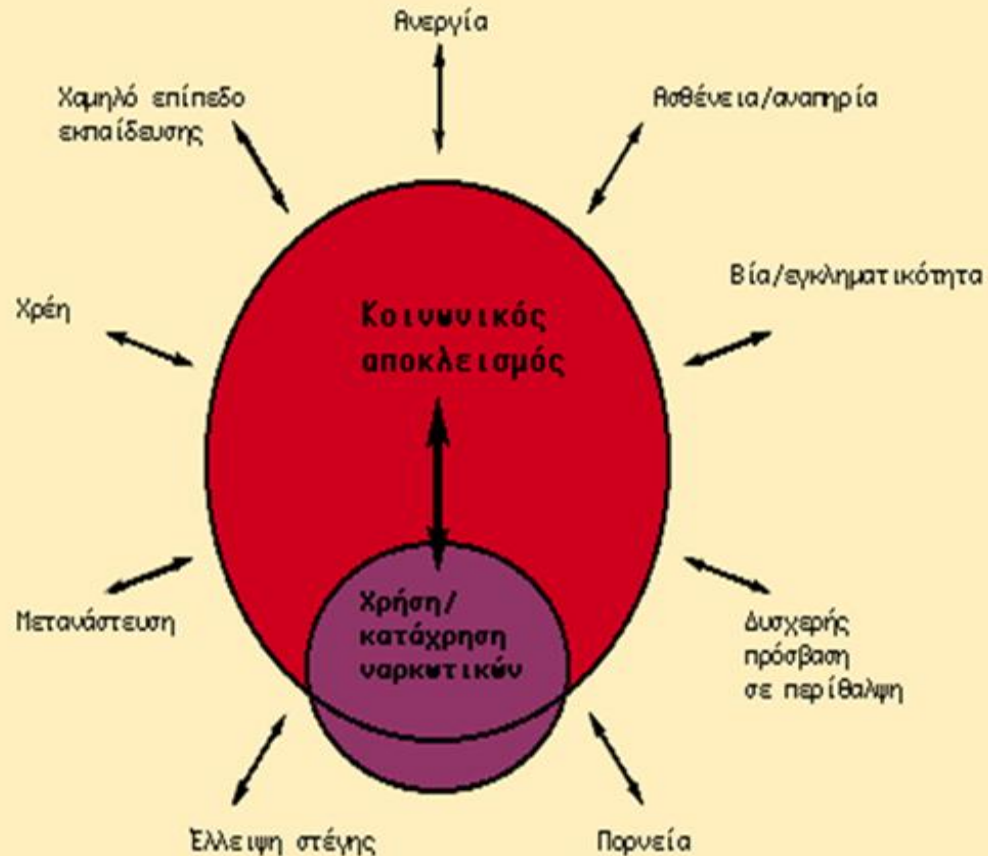

Έρευνες δείχνουν ότι για την εμφάνιση της χρήσης, κατάχρησης και εξάρτησης από ουσίες συμβάλλουν πολλοί και σύνθετοι παράγοντες που αλληλεπιδρούν και διακρίνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες (ο βαθμός συμμετοχής της καθεμιάς είναι διαφορετικός σε κάθε περίπτωση):

- Το οικογενειακό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον στο οποίο ζει το άτομο
- Οι βιολογικοί παράγοντες και η προσωπικότητα του ατόμου
- Η δράση της ουσίας

Εικόνα: <http://ar2003.emcdda.europa.eu/el/page073-el.html> Ετήσια έκθεση 2003:

η κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Νορβηγία

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Η πίεση της παρέας - κακές συναναστροφές

Ο **κοινωνικός περίγυρος** είναι πολύ σημαντικός στη διαμόρφωση του χαρακτήρα και στη συμπεριφορά ενός ατόμου. Το αν θα δεχτεί αρνητική ή θετική επίδραση εξαρτάται από :

- α) την ποιότητα του περιγυρου
- β) την προσωπικότητα του ατόμου.

Έτσι άτομα που δεν έχουν ισχυρή προσωπικότητα είναι πιο εύκολο να παρασυρθούν.

Περιέργεια

Πολλοί δοκιμάζουν ναρκωτικά από περιέργεια, για να γνωρίσουν τον κόσμο των «απολαύσεων» που υπόσχονται.

Αυτή η πρώτη γνωριμία με τις ουσίες και η επίδραση τους στο άτομο, παίζει σημαντικό ρόλο στο αν θα συνεχίσει να κάνει χρήση ναρκωτικών.

Άγνοια

Το άτομο ξεκινά τη χρήση θεωρώντας ότι οι ουσίες δεν είναι επικίνδυνες, όταν πια αρχίσει να αντιλαμβάνεται τις αρνητικές συνέπειες και τους κινδύνους της χρήσης είναι αργά για να σταματήσει και να αποκαταστήσει την βλάβη.

Περιβάλλον

- Η χρήση ουσιών αποτελεί ένα διαταξικό φαινόμενο. Η οικονομική άνεση δεν αποτρέπει το πρόβλημα (π.χ. η έλλειψη συναισθηματικής στήριξης και αρμονικής οικογενειακής συνύπαρξης)
- Παρ' όλα αυτά, σε γενικές γραμμές, τα πιο σοβαρά προβλήματα ουσιών είναι πιθανό να συνδέονται με την ύπαρξη φτώχειας και στέρησης, υψηλού ποσοστού ανεργίας και με μια ολόκληρη σειρά κοινωνικής και οικονομικής δυσπραγίας.
- Δηλαδή: για τους νέους που ζουν σε τέτοιες συνθήκες, οι ουσίες μπορεί να επιτελέσουν μια σειρά λειτουργίες:
 - έναν τρόπο να απωθούνται τα προβλήματα,
 - μια καθημερινή ρουτίνα που οικοδομείται γύρω από την εξεύρεση χρημάτων για ναρκωτικά για την αγορά τους,
 - καθώς και μια πηγή εισοδήματος από την πώλησή τους.

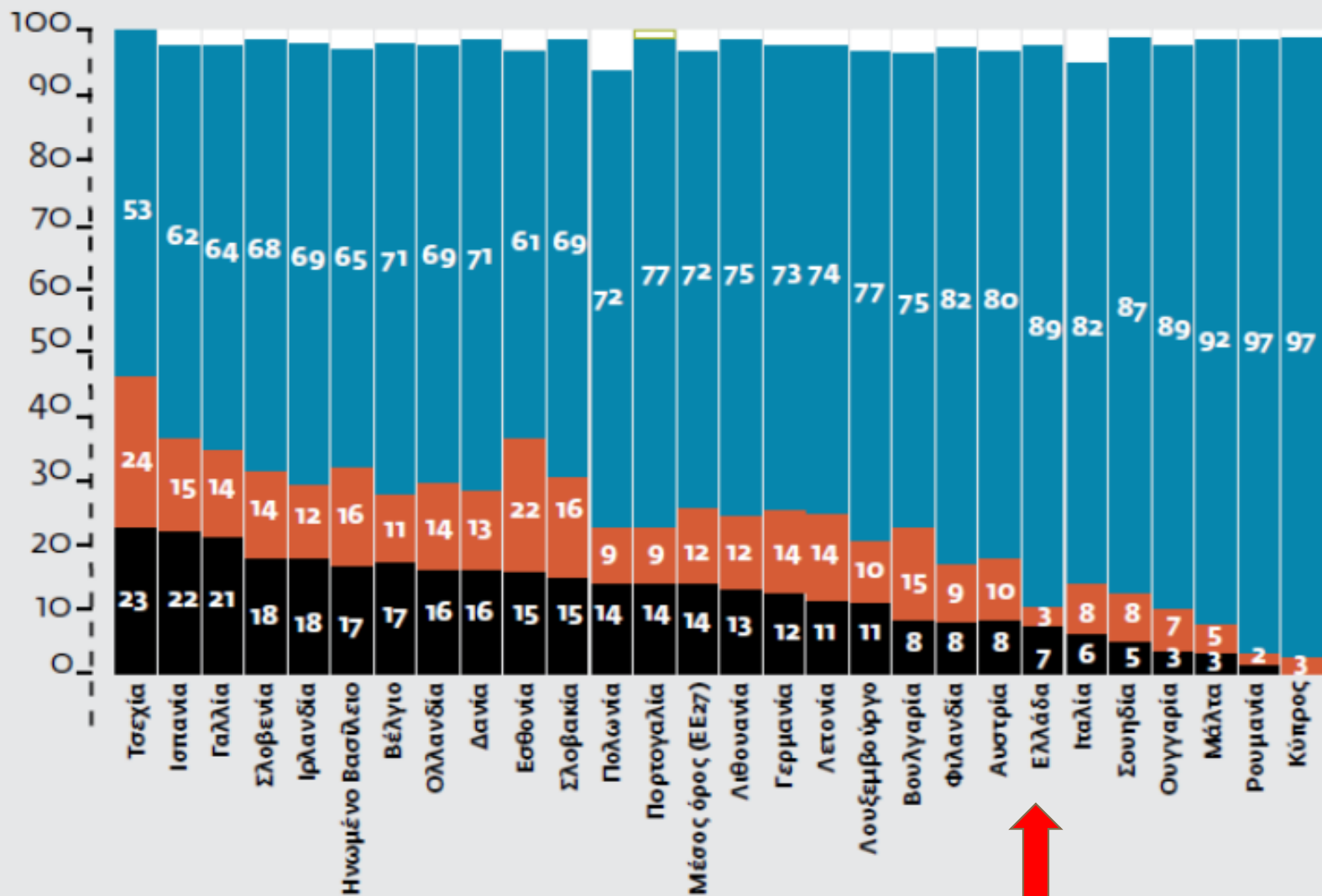
ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

- Η ανοχή ως προς τη χρήση ουσιών
- Η διαθεσιμότητα των ουσιών
- Ο κοινωνικός αποκλεισμός
- Η έλλειψη υποστηρικτικών κοινωνικών δομών
- Ο τρόπος ζωής
- Η πίεση, το άγχος
- Η έλλειψη ευκαιριών επαγγελματικής απασχόλησης
- Η παρέα με χρήστες ουσιών
- Το οικογενειακό περιβάλλον
- Η χρήση και κατάχρηση ουσιών από τους γονείς

ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΔΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

- Αμφεταμίνες, έκσταση, παραισθησιογόνες ουσίες, GHB και κεταμίνη
- Κοκαΐνη και κρακ
- Χρήση οπιοειδών και ενέσιμη χρήση ναρκωτικών
 - Εισπνεόμενα – πτητικά
 - Φαρμακευτικές ουσίες χωρίς ή με πλαστή συνταγογράφηση, ηρεμιστικά, αντικαταθλιπτικά, κ.ά. ουσίες

Γράφημα 2.4: Χρήση κάνναβης στους νέους ηλικίας 15-25 ετών στην Ευρώπη

ΝΑΙ, ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΧΡΟΝΟ
 ΝΑΙ, ΑΛΛΑ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΕΝ ΧΡΟΝΟ
 ΠΟΤΕ
 ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

ΠΗΓΗ: ΕΚΤΕΠΝ 2011 (Στοιχεία: Eurobarometer 2011)

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

- Ναυτία, άγχος,
- Έντονος βήχας, ξηροστομία
- Ψυχωσικά συμπτώματα
- Αναστολή της πρόσφατης μνήμης και νοητικής δραστηριότητας.
- Μείωση της μυϊκής δύναμης και των κινήσεων που χρειάζονται επιδεξιότητα.
- Αυξημένη όρεξη και η επιθυμία για γλυκό.
- Οπτικές ψευδαισθήσεις και παραισθήσεις.
- Αύξηση των καρδιακών παλμών, της αρτηριακής πίεσης, ερυθρότητα στα μάτια και σε μεγάλες ποσότητες τοξική ψύχωση.

Χασισική μέθη: ονειρικό παραλήρημα, αίσθημα ευφορίας και σπάνια αντιδράσεις πανικού

Αμφεταμίνες

- **Μικρές δόσεις** προκαλούν νευρική υπερένταση, αϋπνία, πονοκεφάλους, ανορεξία.
- **Μια και μόνο δόση** των 30mg προκαλεί αύξηση της πίεσης του αίματος, ταχυκαρδία, καρδιακούς πόνους, εφίδρωση, άγχος και ανησυχία, τικ, συσσώρευση αίματος στα χέρια και τα πόδια.
- Σε ακόμα **μεγαλύτερες δόσεις** προκαλεί απουσία ελέγχου των σφικτήρων μυών, ταχύπνοια, ταχυκαρδία, πυρετό, κοκκίνισμα στο πρόσωπο, ρίγος, αίμα στα ούρα, σπασμούς, κατάρρευση, απώλεια αισθήσεων, κώμα και θάνατο.
- **Στα παιδιά** τρέμουλο, σπασμούς, προβλήματα στην αναπνοή, θάνατο

ecstasy

- Προκαλεί έξαρση συναισθημάτων, μείωση του στρες, αλλά και βλάβες στο συκώτι.
- Καρδιακή δυσλειτουργία και εγκεφαλικά επεισόδια.
- Μόνιμες βλάβες στους νευρώνες και κατά συνέπεια έκπτωση μνήμης.
- Θάνατος μέσα σε συμπτώματα εξάντλησης.

Παρενέργειες LSD

- αλλαγές στη συμπεριφορά από ευφορία μέχρι δυσφορία
 - ξαφνικό γέλιο
 - επηρεάζει όλες τις αισθήσεις, εντονότερα όραση και οπτική αντίληψη
 - παραμορφωτική αντίληψη του περιβάλλοντος, αλλοίωση των χρωμάτων και στην αίσθηση του χρόνου και του χώρου
 - αυτοκαταστροφικές τάσεις
 - σωματικά προκαλεί πυρετό, ταχυκαρδία και υπέρταση
-

GHB (Γ-ΥΔΡΟΞΥΒΟΥΤΥΡΙΚΟ ΟΞΥ)- ΚΕΤΑΜΙΝΗ

- **Παρενέργειες:**
πονοκέφαλος, ναυτία, ρινοφαρυγγίτιδα, σύγχυση, δύσπνοια, ακράτεια ούρων, ζάλη, προβλήματα όρασης
- Τα **συμπτώματα** μπορεί να περιλαμβάνουν τρόμο, άγχος, αϋπνία και ανησυχία.
Οι ασθενείς κατά την απόσυρση μπορεί επίσης να εκδηλώσουν ψύχωση και παραλήρημα.
- **Αρχικά**, η κεταμίνη χρησιμοποιήθηκε ως υπνωτικό- αναισθητικό, σε στρατιώτες στο πόλεμο του Βιετνάμ, ενώ αργότερα χρησιμοποιήθηκε και ως υπνωτικό σε άλογα, εγκαταλείφτηκε όμως λόγω παρενεργειών.
- **Ονομασία του δρόμου:**
(Georgia homeboy – liquid ecstasy, Special K, Super k , K)

Παρενέργειες

- Σε **μικρές δόσεις** προκαλείται διέγερση, ταχύπνοια, ταχυκαρδία, αύξηση θερμοκρασίας.
- **Μεγαλύτερες δόσεις** προκαλούν αύξηση εγκεφαλικής λειτουργίας που εκδηλώνεται με φλυαρία, επίσης ταχύπνοια, ταχυκαρδία.
- **Μεγάλη δόση** προκαλεί ακόμα, θορύβους στα αυτιά, κιτρίνισμα στο πρόσωπο, άνοιγμα (μυδρίαση) των ματιών, παραισθήσεις, έντονη κινητικότητα, σπασμούς, κρύα πόδια και χέρια, κλονισμό, αμνησία, αφασία, ακόμα και κώμα
- Άμεσος θάνατος σε **πολύ μεγάλες δόσεις** από παράλυση των πνευμόνων.

Χρήση οπιοειδών & ενέσιμη χρήση ναρκωτικών

- Ηρωίνη
 - Μορφίνη
 - Οπιούχα παράγωγα
-

Μέσος χρόνος επιβίωσης στην ηρωίνη 11 χρόνια

Το ποσοστό μόλυνσης από τον υιό της ηπατίτιδας C στους χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών ουσιών κυμαίνεται από 50-77% στις ηλικίες 25-35, ενώ το ποσοστό αυτό πέφτει στο 25%.

Σημειώνεται ότι όλοι σχεδόν οι τοξικομανείς χάνουν τους φίλους τους, τις οικογένειες τους, είναι από ένα σημείο ανίκανοι για οποιαδήποτε εργασία ενώ η εμπλοκή με την αστυνομία είναι σχεδόν καθημερινή

Μορφίνη/ Ηρωίνη

- Κυριότερες χώρες παραγωγής: Αφγανιστάν, Βιρμανία, Πακιστάν, Λάος
- Χρόνια χρήση προκαλεί μείωση των εκκρίσεων εκτός του ιδρώτα, ξηροστομία, δυσλειτουργίες στο στομάχι, δυσκολία στην ομιλία, διπλωπία, καρδιακά προβλήματα.
- Μείωση βάρους, αλλοιώσεις στο χρώμα και στη ποιότητα του δέρματος, των μαλλιών και των δοντιών.
- Μείωση ή και πλήρης διακοπή σεξουαλικής ορμής.
- Διάδοση HIV και Ηπατίτιδας με τη χρήση μολυσμένων συριγγών.

Πίνακας 4.1: Εκτιμήσεις του αριθμού των προβληματικών χρηστών ηλικίας 15-64 ετών με κύρια ουσία την ηρωίνη, ανά φύλο, ηλικία, τόπο διαμονής (2010)

	Εγγραφές	Κρυμμένος πληθυσμός*	Εκτίμηση του συνολικού πληθυσμού Πληθυσμός	95% δ.ε.**
Σύνολο	4.589	17.926	22.515	20.202 - 25.171
Φύλο				
Άνδρες	3.917	15.058	18.975	16.893 - 21.392
Γυναίκες	672	2.887	3.559	2.663 - 4.858
Ηλικία				
15-24	558	2534	3.092	2.102 - 4.715
25-34	2.658	7.627	10.285	9.096 - 11.695
35-64	1.373	7.803	9.176	7.221 - 11.784
Τόπος διαμονής				
Αττική	2445	7.674	10.119	8.844 - 11.649
Εκτός Αττικής	1.915	9.357	11.272	9.371 - 13.658

*Εκτίμηση του αριθμού των χρηστών που δεν καταγράφηκαν σε καμία θεραπευτική υπηρεσία κατά το έτος 2010.

**Διάστημα εμπιστοσύνης.

ΠΗΓΗ: ΕΚΤΕΠΝ 2011

Λοιπές ουσίες που καταναλώνονται παράνομα

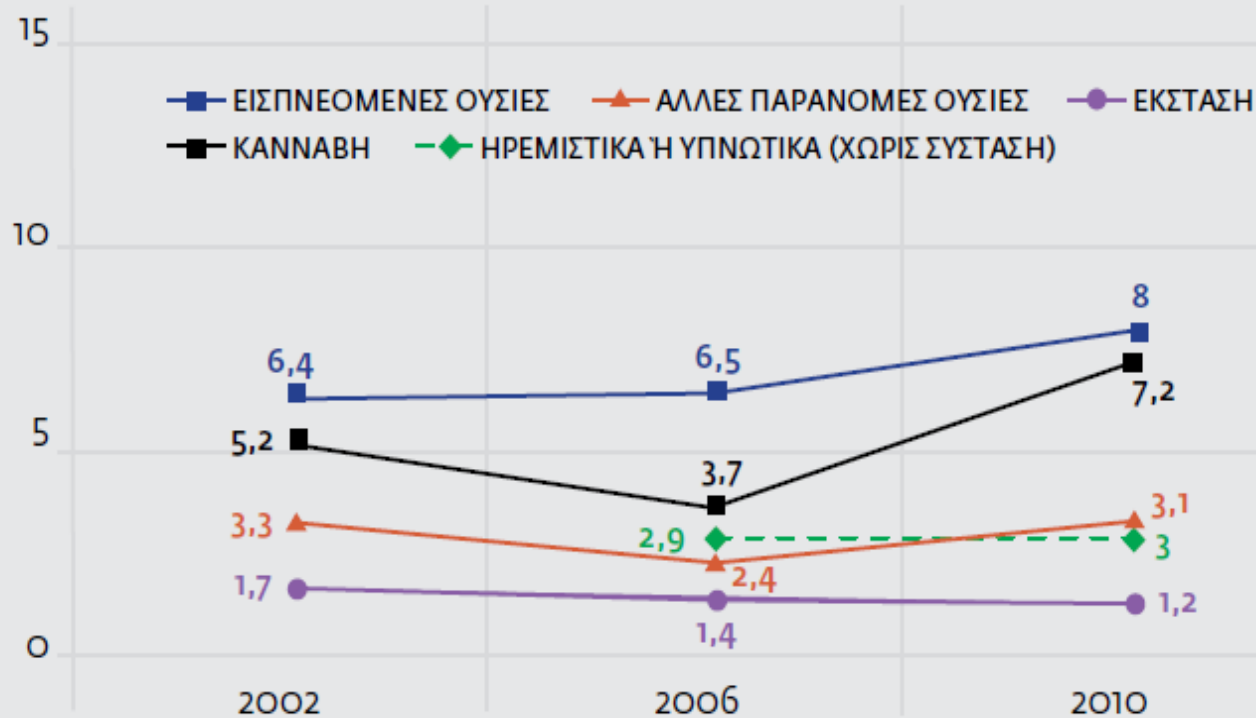
- Φαρμακευτικές ουσίες χωρίς ή με πλαστή συνταγογράφηση

Ηρεμιστικά , αντικαταθλιπτικά

- Εισπνεόμενα – Πτητικά

Βενζίνη, νέφτι, κόλα, ασετόν , κ.ά.

Γράφημα 2.3: Διαχρονικές τάσεις στα ποσοστά χρήσης ουσιών στους μαθητές ηλικίας 15 ετών

ΠΗΓΗ: Κοκκέβη και συν. 2011 (προσαρμογή). (Στοιχεία: ΕΠΙΨΥ, «Πανελλήνια έρευνα στους μαθητές εφηβικής ηλικίας για συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία» 2010)

